

Pa Rumián Pulosay kágad Pa Rumián Pulosay kágaday bárawá

Pa Rumián Pulosay kágad Nókén Ahdnámagay shashomi ketáb ent o awali kágad. É kágad, pa Rumay kelisáyá nebisag butag (7:1, 15). Rum, Rumi bádsháhiay bondar* at o é shahrá bázén kawméay mardom nendók atant. Esháni nyámá Yahudi ham hastat.

É habar pakkáia zánaga nabit ke Rumay shahrá, kelisáy bendát chón butag. Buta kant ke hamá Rumi ke Pentikástay róchá Urshalimá átkagatant o Petrosay wázá gón atant, cha áyán lahténá, gón hamá say hazárén mardomán hawár pákshódi† kortag ke á róchá báwarmand butant (Kásedáni Kár, dar 2) o hamé báwarmand ke padá Rumá per tarretagant, wasshén mestágay sheng kanagesh bendát kortag o cha hamesháni johdán kelisá bendát butag. É ham buta kant ke lahtén mardomá Torkiah, Yunán yá dega molkéá wasshén mestág eshkotag, padá Rumá shotagant o mestágay sheng kanagesh bendát kortag.

Rumay sharay géshtérén mardom Yahudi naatant. Paméshká gomán hamesh ent ke óday kelisáyá Yahudi o darkawmén báwarmand hawár

* : **1:0** Bondar, bezán molkay taht. Orduá sadrmakán, Pársiá páyetakht. † : **1:0** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bók dayag” yá “gón ápá shódag” ent.

butagant. É kágaday tahá Pulos gón Yahudián ham habara kant o gón é dega kawmáni mardomán ham.

Cha é kágaday jendá záher ent ke eshiay nebeshtakár Pulos ent (1:1). Pulos, Esráilié at ke maróchigén Torkiahay shahr Tarsusá pédá butagat. É kágad nebeshtah kanagay zamánagá, é damag Ásiá gwashag butag. Pulos, Parisi o wánendahén mardomé at. Áiá Urshalimá dini kánun wántagat. Kásedáni Káray ketábá nebeshtah ent ke Pulos chón báwarmand but (dar 9) o chón Rumay bádsháhiay bázén jágahán tarr o tábia kort o wasshén mestágay jária jat (dar 10 tán 28). Pulos, wati báwarmandiay sawabá do randá bandig kanag but o godhsará koshtag but. Pulosá sézdah kágad nebeshtah kortag ke Nókén Ahdnámagá hawár ant.

Pulosá, Rumay báwarmandáni sará é kágad cha Korentay shahrá nebeshtah kort. É wahdá, á wati sayomi mestági saporá at. É paymá é kágaday nebisagay wahd o zamánag 56 yá 57 miládiá bit. Rumay báwarmand Pulosá wat nadistagatant o áyáni kelisáay jérhahán sarpad naat, paméshká é kágaday tahá, áyáni jérhaháni sará habara nakant, chó ke dega lahtén kágaday tahá kant.

É kágad say bahrá ent; dar yakk tán yázadah awali bahr ent, dar dwázdah tán pánzdah domi bahr ent o dar shánzdah sayomi bahr ent.

Awali bahrá, Pulos nejátay sarjamén kesshá kárit, hamá neját ke cha Issá Masihay sará báwarmandiá rasit. Pulos é habaray sará zóra dant ke sajjahén mardomán gonáh kortag o kass cha Sharyatay dárágá narakkít (dar 1 tán 5). Pulos

é chizzáni bárawá ham habara kant ke ensán báwarmand bayagá rand báyard ent gonáhay ráhá marawt (dar 6 o 7). Hamá hakkay bárawá ham habara kant ke Hodáay chokk bayagay barkatá márá hastent (dar 8). Padá, Hodáay káráni tahá Esráili kawmay jágah o makámay bárawá habara kant. Gwashit ke pésará wasshén mestág jahánay é dega kawmán sar kanaga bit o randá sajjahén Esráil báwara kanant ke Issá, hamá wádah dátágén Masih ent (dar 9 tán 11).

Domi bahr, Pulos é habará kant ke báwarmand chón pa tepáki zend begwázénant o yakdomiá‡ ér majanant. Pulos, Rumay kelisáyá wati kár o erádaháni bárawá ham hála dant, chéá ke áiy démteri káráni tahá é kelisáy mardom ham gón ant. É kágaday nebeshtah kanagay wahdá Pulos hamá sajjahén zarrán yakjáh kanag o Urshalimá sar kanaga lóthit ke cha bázén kelisáéay némagá pa Urshalimay garib o nézgárén kelisáyá nazz árag butagant. Pulos erádaha kant ke cha é zarráni sar kanagá o rand Rumá o padá Espániáyá berawt o wasshén mestágá sheng bekant.

Kágaday goddhi§ bahrá pa kelisáy bázén mardoméá salám o drót mán ent o Hodáay satá o saná ham.

Salám o drót

‡ : 1:0 Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi. § : 1:0 Goddhi, bezán áheri.

¹ Cha Issá Masihay hezmatkár* Pulosay némagá, mane Pulos ke pa kásediá gwánk janag† o pa Hodáay wasshén mestág‡ gechén kanag butagán,

² hamá wasshén mestág ke Hodáyá pésará wati nabiáni wasilahá, Pákén Ketábáni tahá eshiay wádah kortagat.

³⁻⁴ É mestág áiy Chokk bezán may Hodáwandén Issá Masihay bárawá ent ke jesmi hesábá Dáuday poshpad ent. Wahdé cha mordagán jáhi jat, pák o palgár kanókén Ruhay barkatá Hodáay zórmándén Chokk zánag o jár janag but.

⁵ Mára cha Masihay wasilahá é rahmat o kásediay kár rasetag ke pa hamáiy námaygi, sajjahén darkawmáni tahá anchén parmánbardárié byáren ke cha imáná kayt.

⁶ Áyáni tahá shomá ham gón ét, shomá ke gwánk janag butagét ke Issá Masihay bebét.

⁷ Pa Rumay hamá sajjahén mardomán ke Hodáyá dóst ant o áiy gwánk jatagén o palgártagén§ ant.

Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomára rahmat o émeni sar bát.

Pa Rumay sapará Pulosay wáhag

⁸ Har chizzá pésar, man Issá Masihay barkatá pa shomá sajjahénán wati Hodáay shográ gerán, chéá

* **1:1 1:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “golám”. † **1:1 1:1** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. ‡ **1:1 1:1** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. § **1:7 1:7** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

ke shomay imánay hál sajjahén donyáyá sheng butag.

⁹ Hamá Hodá ke man pa ján o del, gón áiy Chokkay wasshén mestágay sar kanagá áiy hezmatá kanán, á wat sháhéd ent ke man wati dwáyáni tahá modám shomará yáta kanán.

¹⁰ Mani dwá ent ke godhsará, gón Hodáay razáyá shomay kerrá rasagá kámyáb bebán,

¹¹ chéa ke pa shomay didará morádíg án, tánke shomará cha Pákén Ruhay némagá nyámaté beadáyán ke shomará mohr o mohkam bekant,

¹² bezán ke máshomará cha yakdomiay imáná delbaddhi* berasit, cha mani o shomay imáná.

¹³ Oo brátán!† Mana lóthán shomá bezánét ke man báz randá erádah kortag ke shomay kerrá byáyán bale yakk na yakk moshkeléa maná dáshtag. Mani wáhag‡ at ke maná cha shomá ham bar o samaré berasit, hamá paymá ke maná cha á dega darkawmán rasetag.

¹⁴ Man shahri o jangaliáni,§ dáná o nádánáni wámdár án.

¹⁵ Paméshká, mani del báza lóthit shomay kerrá ham ke Rumá nendók ét, wasshén mestágay járá bejanán.

¹⁶ Parchá ke cha wasshén mestágá pashal o sharmendag naán, é Hodáay zór o twán ent ke har

* **1:12 1:12** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. † **1:13 1:13** “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ **1:13 1:13** Wáhag, bezán lóth, talab, hájat. § **1:14 1:14** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Yunáni o Barbaráni”. Yunáni shahri atant o barbar, bezán hamá kawm ke Yunáni zobánesh nazántag, á jangali zánaga butant.

imána áróká nejáta dant, awalá Yahudi o randá darkawmán.

¹⁷ Chéá ke wasshén mestágay tahá Hodáay rástáwari o ádeli záhera bit, hamá rástáwari ke awalá tán áherá cha imáná rasit, anchosh ke nebisag butag: *“Hamá ke imánay barkatá rástáwar o bémayár*ent, hamá zendaga mánit.”†*

Hodáay kahr o gazab

¹⁸ Hodáay kahr o gazab cha ásmáná záhera bit o mardománi sajjahén hodánáparmáni o badkáriáni sará kapit, chéá ke mardom gón wati radkárián rástiá lagatmála kanant.

¹⁹ Parchá ke á chizz ke Hodáay bárawá zánaga bant, pa áyán záher ant. Hodáyá á chizz pa áyán záher kortagant.

²⁰ Cha donyáay jórh kanagá beger tán annun Hodáay chér o andémén‡ jawhar, bezán áiy abadmánén zór o Hodái tab o saresht§ cha áiy jórh kortagén chizzán gendag o zánaga bit. Nun mardomán nimóné nést.

²¹ Harchont ke áyán Hodá zánt, bale áiárá Hodái ezzatesha nadát o áiy shogresha nagept. Eshiay badalá, wati náhudagén* pegr o hayáláni tahá gár butant o áyáni násarpadén del taháriá mán póshet.

²² Harchont ke watá dánáesha gwasht, bale áyáni hódhi o ahmaki róch pa róch gésha but.

²³ Namiránén† Hodáay shán o shawkatesh gón

* **1:17 1:17** Palgár, bezán sáp o sallah, bepóleng. † **1:17 1:17** Yá: “Rástáwarén mardom imánay sará zenda gwázénit.” Habakuk Nabiay Ketáb 2:4. ‡ **1:20 1:20** Andém, bezán chér, póshidah. § **1:20 1:20** Tab o saresht, bezán zát, báten, jawhar. * **1:21 1:21** Náhudag, bezán bepáedag. † **1:23 1:23** Namirán, bezán hamá ke hechbara namerit.

hamá botán sawdá kort ke hákién ensán o báli morg o chárpád o lápkassháni rang o dróshomá[‡] atant.

²⁴ Paméshká Hodáyá mardom áyáni delay sell o badén wáhagáni tahá yalah kortant ke watmánwatá gón nápákiá wati jesmán béhormat bekanant.

²⁵ Áyán Hodáay rásti gón drógá sawdá kort o addh kanókay badalá, addh kortagénáni parastesh o hezmata kort, hamá addh kanók ke tán abad satá o saná karzit. Ámin.

²⁶ Paméshká Hodáyá ham áyáni sharmnákén hawá o hawasáni tahá á yalah kortant. Áyáni janénán wati aslén ráh o rahband yalah dát o naráhén nazzikkiay némagá shotant.

²⁷ Hamé paymá, mardénán gón wati janénán ráh o rahbandén nazzikki yalah dát o watmánwatá hawá o hawasáni ásá kaptant, mardénán gón mardénán sharmnákén kára kort o é gomráhiay allamén sezá áyáni jendá raset.

²⁸ Anchosh ke áyán Hodáay pajjááh árag arzesh nadát, hamé paymá Hodáyá bénagén pegr o hayáláni tahá yalah kortant tánke naráhén káráni tahá bekapant.

²⁹ Á cha har paymén badkári, gandagi, tamáh o badniyatiá sarréch butagant. Cha hasadd, hón o kósh, arh o korh, makkári o badwáhiá porr, mardománi báposhtá habar kanók,

³⁰ bohtám janók, cha Hodáyá naprat kanók,

[‡] **1:23 1:23** Dróshom, bezán shekl, surat.

béadab, gorunák[§], batháki*, badiay sázók, pet o mátay náparmán,

³¹ násarpad, béwapá, bémehr o bérahm ant.

³² Harchont ke á cha Hodáay barhakkén hokmá sahig ant ke choshén káráni kanók markay hakdár ant, bale angat na tahná á wat hamé kárána kanant, choshén káráni tahá degaráni ham poshta bant.

2

Hodáay rástáwari

¹ Paméshká taw harkas bebay, wahdé degaráni kazáwatá* kanay o áyán éra janay, tará pa é kará hecch ozr o nimóné nést. Chéá ke gón degaréay kazáwat kanag o ér janagá, wati jenday kazáwatá kanay. Parchá ke taw wat ham hamá kárána kanay.

² Á mardom ke é paymén kára kanant, má zánén ke áyáni bárawá Hodáay kazáwat barhakk ent.

³ Taw harkas bebay, degarán éra janay o wat hamá kárána kanay, tai hayálá cha Hodáay kazáwatá rakkay†?

⁴ Yá ke áiy mehrabáni o sabr o ópáray‡ ganjá béarzesha zánay o sarpada nabay ke Hodáay mehrabániay maksad hamesh ent ke tará dém pa tawbah kanagá bebárt?

§ 1:30 1:30 Gorunák, bezán magrur, porkebr. * 1:30 1:30 Batháki, bezán hamá mardom ke gorrit, kasánén karé mazana kant o péscha dárít, mazangappia kant. * 2:1 2:1 Kazáwat, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari, ensáp. † 2:3 2:3 Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. ‡ 2:4 2:4 Ópár, bezán sabr, bardásht.

⁵ Bale taw gón wati nápushómán o sengén delá, pa kahr o gazabay róchá pa wat kahr o gazab ambára kanay, hamá róchá ke Hodáay barhakkén kazáwat záhera bit.

⁶ Hodá harkasay mozzá áiy kortagén káráni hesábá dant.

⁷ Hamá ke gón sabr o ópár, nékén káráni sará mohr óshtátagant o shawkat o ezzat o namirániay lóthók ant, Hodá áyán abadmánén zenda bakshit.

⁸ Bale hamá mardománi sará wati kahr o gazabá gwárenit ke watwáh ant o hakk o rástiy badalá badkáriay randgir ant.

⁹ Harkas ke badén kára kant, ranj o azábáni tahá kapit, pésará Yahudi o randá darkawm.

¹⁰ Bale harkas ke nékia kant, shawkat o ezzat o émeniay wáhonda[§] bit, pésará Yahudi o randá darkawm.

¹¹ Chéá ke Hodá némagdária nakant.

¹² Áyán ke Sharyat nazántag o gonáh kortag, tabáha bant bale Sharyatay hesábá na, o áyán ke Sharyat zántag o gonáh kortag, áyáni kazáwat Sharyatay hesábá bit.

¹³ Chéá ke tahná cha Sharyatay rahbandáni eshkonagá, kass Hodáay chammán rástáwar o bémayára nabit. Hamá kas rástáwara bit ke Sharyatay rahbandáni sará amala kant.

¹⁴ Wahdé darkawm ke Sharyat pa áyán narasetag bale cha wati tab o sareshtá anchén kára kanant ke Sharyatay rahbandáni hesábá ant, á pa wat, wat Sharyat ant, bell ke Sharyatesh nést.

§ 2:10 2:10 Wáhond, bezán málek, hodábond.

15 Gón wati é kárán pésha dárant ke Sharyatay rahband áyáni delá naksh ant. Áyáni zamir pa eshiá gwáhia dant o áyáni pegr o hayál baré áyán mayárbára kanant o baré bémayára kanant.

16 É gapp hamá róchá záhera bit ke Hodá cha Issá Masihay wasilahá, mardománi chér o andémén pegráni kazáwatá kant, anchosh ke mani wasshén mestága gwashit.

Yahudi o Sharyat

17 Bale agan taw watá Yahudié zánay o Sharyatay sará óst* o ométa banday o gón Hodáyá wati nazzikkiay sará pahra banday,

18 agan cha Sharyatá tálím geragay sawabá Hodáay wáhagá zánay o sharteréná pajjáha káray,

19 agan taw deljam ay ke kóráni rahshón† ay o pa áyán nuré ay ke taháriá ant,

20 agan hamá Sharyatay sawabá ke zánt o rástiy jawhar ent nádánáni sar o sój kanók o chokkáni dars o sabakk dayók ay,

21 agan degarán tálíma dayay, gorhá chéá wati jendá tálíma nadayay? Taw ke dozziay helápá wáza kanay, wat parchá dozzia kanay?

22 Taw ke zenáyá manah o makana kanay, wat parchá zená kanay? Taw ke cha botán naprata kanay, wat parchá botáni parasteshgáhána polay o watá séra kanay?

23 Taw ke Sharyatay sará pahra banday, parchá Sharyatá próshay o Hodáyá béezzata kanay?

* 2:17 2:17 Óst, bezán omét, ásará. † 2:19 2:19 Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar.

²⁴ Anchoch ke nebeshtah ent: “*Shomay sawabá darkawm Hodáay námá béezzata kanant.*”[‡]

²⁵ Sonnat o borroká hamá wahdá arzesh hast ke Sharyatá barjáh bedáray, bale agan Sharyatá bepróshay gorhá bezán sonnat kanag nabutagay.

²⁶ Agan kasé sonnat kanag nabutag bale Sharyatay rahbandán purah o sarjama kant, gorhá bezán ke sonnat butagén hesába bit.

²⁷ Á ke jesmi sonnat kanag nabutag bale Sharyatay páband ent, tará mayáriga kant, parchá ke tará nebeshtagén Sharyat o sonnat kanagay rasm hast, bale taw angat Sharyatá próshay.

²⁸ Chéá ke Yahudi á naent ke záherá Yahudi ent o rástén sonnat bayag záheri o jesmi chizzé naent.

²⁹ Yahudi hamá ent ke pa del Yahudi ent o rástén sonnat delay tahá bit, cha Hodáay Ruhá bit, cha nebeshtah kortagén labzá nabit. Choshén mardomá cha ensáná satá narasit, cha Hodáyá rasit.

3

Ensánay béwapái o Hodáay wapádári

¹ Gorhá Yahudi bayagay páedag ché ent o sonnat bayagay arzesh ché ent?

² Har paymá ke becháray báz ent. Awali gapp esh ent ke Hodáyá wati habar Yahudiáni sepordah kortagant.

³ Bale agan cha áyán lahtén wapádár nabut, gorhá ché bit? Áyáni béwapái Hodáay wapádáriá halás o nákára kant?

[‡] **2:24 2:24** Eshayá Nabiay Ketáb 52:5 o Hezekiál Nabiay Ketáb 36:22.

⁴ Hechbar! Bell toré har ensán dróga bandit, bale Hodá harwahd rástgó ent! Anchosh ke nebisag butag:

*“Paméshká, taw ke habara kanay, barhakk ay o kazáwat ke kanay, péróz ay.”**

⁵ Bale agan may badkári Hodáay rástáwari o ádeliá záhera kant, gorhá ché begwashén? Hamé begwashén ke Hodá náensáp ent ke áiy kahr o gazab may sará kapit? (Nun man ensánáni paymá habar kanagá án.)

⁶ Hechbar! Agan habar esh ent, gorhá Hodá chón donyáay kazáwatá kant?

⁷ Balkén kasé begwashit: “Agan gón mani drógá Hodáay rásti géshter záhera bit o áiy shán o shawkat borztera bit, gorhá chéa angat mani sará gonahkáriay mayár laddhaga bit?”

⁸ Chéa magwashén: “Byáét badia kanén ke néki pédá bebit”? Anchosh ke lahtén mardom mára bohtáma jant o gwashit ke má é paymá gwashagá én. Áyáni mayárbár kanag jáez ent.

Kass rástáwar naent

⁹ Gorhá ché begwashén? May, bezán Yahudiáni hál cha á degarán gehter ent? Na, hecch paymá gehter naent! Chéa ke má é habar pésará kortag ke sajjahén mardom, Yahudi o darkawm, gonáhay bandig ant.

¹⁰ Anchosh ke nebeshtah ent:
“Kass rástáwar naent, hechkas.

¹¹ *Kass sarpada nabit, hechkas Hodáay shóhazá naent.*

¹² *Sajjahénán cha ráhá táb kortag,*

* 3:4 3:4 Zabur 51:4.

*hórigá sell butagant,
nékkaré nést, yakké ham nést.†*

- 13 *Áyáni gotth o galu sarpachén kabr ant o
wati zobáná pa cháplusi kára bandant,‡
cha áyáni lonthán syahmáray zahra petthit o§*
14 *dapesh cha baddwái o jawr o kocchalá sarréché
ant,**
15 *kadamesh pa hónay réchagá téz ant,*
16 *har jáh ke rawant, tabáhi o bazzagia kárant,*
17 *sohl o émeniy ráhá nazánant o†*
18 *áyáni delá‡hodátorsi nést.”§*

19 Nun má zánén, Sharyat har ché ke gwashit, gón hamá mardomána gwashit ke Sharyatay sáhegá ant, tánke sajjahén mardománi dap band bebit o sarjamén donyá Hodáay bárgáhá* mayárbár bebit.

20 Parchá ke hechkas cha Sharyatay randgiriá Hodáay déamá rástáwar o bémayár hesába nabít. Sharyat bass mardomá sarpada kant ke gonáh chéé.

Hodáay bakshetagéen rástáwari

21 Bale nun bé Sharyatay dáragá, Hodáay bakshátagéen rástáwari o bémayári záher butag o Sharyat o nabián é rástáwariay gwáhi dátag.

† 3:12 3:12 Zabur 14:1-3; 53:1-3. ‡ 3:13 3:13 Zabur 5:9. § 3:13 3:13 Zabur 140:3. * 3:14 3:14 Zabur 10:7. † 3:17 3:17 Eshayá Nabiay Ketáb 59:7-8. ‡ 3:18 3:18 Asligén Yunani nebeshtánka gwashit: “áyáni chammán”. § 3:18 3:18 Zabur 36:1. * 3:19 3:19 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur.

22 Issá Masihay sará báwarmandi, é rástáwariay baksheshá pa sajjahén báwarmandána rasénit. Hodá hecch park o péra† nakant,

23 parchá ke sajjahénán gonáh kortag o cha Hodáay shán o shawkatá zebahr‡ ant,

24 bale gón Hodáay rahmatay nyámatá o hamá mókagá§ ke cha Issá Masihay barkatá rasit, rástáwar o bémayár hesába bant.

25 Hodáyá Issá é donyáyá dém dát tánke áiy hón hamá kapárat* bebit ke cha imánay ráhá gonáhána shódit. É kári pa wati rástáwari o ádeliay pésh dáragá kort, parchá ke gón wati Hodái sabr o ópára mardomána péсарigén gonáháni sezái nadátogat.

26 Hodáyá chosh kort ke maróchigén wahdá pésh bedárit ke rástáwar o ádel ent o gón wati rástáwariá hamá kasá rástáwar o bémayára kant ke Issáay sará imána kárit.

27 Gorhá che chizzay sará pahr bebandén? Pa pahr bandagá jágahé nést. Kojám kánunay bonyádá eshiá bezánén? Nékén kár o kerday kánunay bonyádá? Na, imánay kánunay bonyádá.

28 Chéá ke má zánén ke ensán cha báwarmandiá rástáwar hesába bit, cha Sharyatay káráni kanagá na.

29 Hodá éwaká Yahudiánig ent? Darkawmáni naent? Béshakk á darkawmáni ham Hodá ent,

30 parchá ke Hodá yakké o sonnat kortagén

† 3:22 3:22 Park o pér, bezán ryá o ru, yakkéá sharter o yakkéá harábter zánag. ‡ 3:23 3:23 Zebahr, bezán bébahr. § 3:24 3:24 Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”. * 3:25 3:25 Kapáratay máná sarpósh ent. Edá pa gonáháni shódag o sarpósh kanagá kármaz butag.

o sonnat nakortagénán cha yakkén imánay ráhá rástáwara kant.

³¹ Gorhá gón imánay ráhay zuragá má Sharyatá halás o nákára kanén? Hechbar! Má Sharyatá barjáha dárén.

4

Ebráhémay mesál

¹ Gorhá ché begwashén? Ebráhém ke jesmi hesábá may bonpirok ent, áia ché dar gétk?

² Agan Ebráhém cha wati kár o kerdá rástáwar o bémayár hesáb butén, áia chizzé hastat ke áia sará pahr bebandit, bale Hodáay chammán chosh naent.

³ Pákén Ketáb ché gwashit? *Ebráhémá Hodáay sará báwar kort o hamé báwar pa áia rástáwari hesáb but.**

⁴ Nun kasé ke kára kant, áia mozz dád o baksheshé hesába nabit, áia hakk ent.

⁵ Bale á ke nékén káráni sará óst o ométa nakant, hamá Hodáay sará óst o ométa kant ke radkár o náparmánán rástáwara kant, áia imán pa áia rástáwari hesába bit.

⁶ Hamé paymá Dáud ham hamá mardomay bahtáwariay kessahá kárit ke Hodá áia kár o kerdá nachárit o áia pák o palgár hesába kant. Dáuda gwashit:

⁷ *“Bahtáwar ant hamá ke áyáni náshari†bakshag o gonáh shódag butagant.*

⁸ *Bahtáwar ent hamá ke Hodáwand áia gonáhá hechbar hesábá nayárit.”‡*

* **4:3 4:3** Pédáesh 15:6. † **4:7 4:7** Náshari, bezán Sharyatay hokmáni sará amal nakanag. ‡ **4:8 4:8** Zabur 32:1-2.

9 Záná, bahtáwari tahná pa hamáyán ent ke sonnat kanag butagant? Yá pa áyán ent ham ke sonnat kanag nabutagant? Má gwashén ke Ebráhémay imán pa áiá rástáwari hesáb but.

10 Chónén hál o jáwaréáŠ chosh but? Sonnat bayagá pésar yá sonnat bayagá rand? Pakká ent ke sonnat bayagá pésar rástáwar hesáb but, randá na.

11 Bale sonnat bayagay nesháni áiá raset tánke áiay rástáwariay sará mohré bebit, hamá rástáwari ke sonnat bayagá pésar cha imánay ráhá hastati. Gorhá Ebráhém hamá sajjahén mardománi peta bit ke bé sonnat bayagá imána kárant o é dhawlá rástáwar o bémayár hesába bant.

12 Hamé paymá, Ebráhém áyáni ham peta bit ke na tahná sonnat kanag butagant, imánay ráhá ham gám janagá ant, hamá ráhá ke may pet Ebráhémá cha sonnat bayagá pésar gáma jat.

Ebráhém o wádah

13 Ebráhém o áiay nasl o padréchá* jahánay mirásdár† bayagay wádah cha Sharyatay ráhá naraset, cha hamá rástáwariay ráhá raset ke cha imáná kayt.

14 Parchá ke agan Sharyatay randgir mirásdár buténant, imán béarzesh o wádah bémáná at,

15 chéá ke Sharyat kahr o gazaba kárit. Bale ódá ke Sharyat néstent, próshag ham nabit.

16 Paméshká, wádah cha imánay ráhá puraha bit, tánke wádahay bonyád rahmat bebit o áiay purah bayagay zamánat Ebráhémay sajjahén nasl

§ 4:10 4:10 Jáwar, bezán hálat. * 4:13 4:13 Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. † 4:13 4:13 Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres.

o padréchá dayag bebit. É wádah tahná pa Sharyatay randgirána nabit, pa áyán ham bit ke Ebráhémay imáná sharikdár ant, parchá ke Ebráhém may sajjahénáni pet ent.

¹⁷ Anchosh ke nebisag butag: “*Man tará bázén kawméay pet kortag.*”[‡] Gorhá, Hodáay chammán Ebráhém may pet ent, hamá Ebráhém ke Hodáay sará báwari hastat ke Hodá mordagán zendaga kant o hamá chizz ke néstant, áyán gwánka jant o hasta kant.

¹⁸ Wahdé hecch omété néstat, Ebráhémá gón ométwári báwar kort ke bázén kawméay peta bán. Anchosh ke Hodáyá gón Ebráhémá gwashtagat: “*Tai nasl o padréch estáráni kesásá báza bant.*”[§]

¹⁹ Ebráhémá wati bésáhén badan cháret ke áiá kesás sad sál at, o Sárahay santhi o béchokkii ham dist, bale angat áiay imán nezór nabut.

²⁰ Hodáay wádahay sará Ebráhém nábáwar nabut o shakki nakort, á wati imánay sará mohr óshtát o Hodáay satá o sanái kort.

²¹ Deljam at ke Hodáyá é wák* o twán hast ke wati wádahá purah bekant.

²² Paméshká cha Hodáay némagá“*rástáwar hesáb but*”.

²³ Pákén Ketábay é labz ke “*hesáb but*” tahná pa Ebráhémá nebisag nabutag,

²⁴ pa má ham nebisag butag. Má ham cha Hodáay némagá rástáwar hesába bén, má ke Hodáay sará báwara kanén ke áiá may Hodáwandén Issá cha mordagán zendag kort.

[‡] **4:17 4:17** Pédáesh 17:5. [§] **4:18 4:18** Pédáesh 15:5. * **4:21 4:21**
Wák, bezán zór, tákat.

²⁵ Issá pa may náparmánián, markay dastá dayag but o pa may rástáwar bayagá, cha mordagán zendag kanag but.

5

Hodá o ensánay nyámá wassháni

¹ Nun ke imánay sawabá rástáwar o bémayár hesáb butagén, cha may Hodáwandén Issá Masihay ráhá mayg o Hodáay nyámá* sohl o wassháni† árag butag.

² Cha Issá Masihay ráhá, é rahmatay darwázag pa má pach kanag butag o nun imánay sawabá rahmatáni sáhegá óshtátágén. Wati é ométay sará pahra ham bandén ke Hodáay shán o shawkatá bahramand én.

³ Tahná eshiay sará na, wati sakkiáni sará ham pahra bandén, chéa ke zánén sakki o sóri sabr o ópára kárant,

⁴ o sabr o ópár kerdará mohr o mohkama kant o mohrén kerdár omét wadia kant,

⁵ o omét mára delprósh bayagá naylit, chéa ke Hodáyá wati mehr may delá mán kanag, cha hamá Pákén Ruhay barkatá ke mára bakshag butag.

⁶ Á wahdá ke má angat béwas atén, pa wahd Masihá wati sáh pa má dát, pa radkár o Hodánáparmánán.

⁷ Chó sakk kamma bit ke kasé pa parhézkárén mardoméa cha wati sáhá sar begwazit, balkén

* **5:1 5:1** Nyámá, bezán myáná, darmyáná, tahá, tóká. † **5:1 5:1** Wassháni, bezán sohl, áshti.

yakké del o jorat bekant ke wati sáhá pa nékén mardoméá bedant.

⁸ Bale Hodá may sará wati mehrá chosh záhera kant ke hamá wahdá Masih pa maygi mort ke má angat gonahkár atén.

⁹ Paméshká, nun ke cha Masihay hónay barkatá rástáwar hesáb butagén, má sakk báz deljamter én ke áiy wasilahá cha Hodáay kahr o gazabá rakkén.

¹⁰ Agan á wahdi ke angat Hodáay dozhmen aten, cha áiy chokkay markay barkatá gón áíá wasshán kanag butén, gorhá nun ke wasshán kanag butagén, sakk deljamter én ke áiy zenday barkatá má rakkén.

¹¹ Bale tahná inchok na, má wati Hodáwandén Issá Masihay barkatá Hodáay sará pahr ham bandén, ke nun Masihá mára gón Hodáyá wasshán kanáéntag.

Ádam o Masih

¹² Gorhá hamá paymá ke gonáh yakk kaséay sawabá donyáyá átk o mark cha gonáhá pédá but, hamé paymá mark sajjahén mardománi nyámá sheng o tálán but, chéá ke sajjahénán gonah kortag.

¹³ Sharyatá pésar gonáh donyáya hastat, bale agan Sharyat mabit, gonáh ham hesáb nabit.

¹⁴ Angat ham, cha Ádamá beger tán Mussáyá marká bádsháhi kort, hamáyáni sará ham ke áyáni gonáh Ádamay náparmániay dhawléne naat. Ádam hamá kasay mesál at ke démterá áyagi at.

¹⁵ Bale rahmat náparmániay paymá naent. Agan yakk kaséay náparmániay sawabá sajjahén ensán

mortant, Hodáay rahmat o bakshesh ke sajjahén ensánán sar but, báz master ent, hamé bakshesh ke cha yakkén ensánay, bezán Issá Masihay rahmatá raset.

¹⁶ É bakshesh hamá yakkén ensánay, bezán Ádamay gonáhay ásaray paymá naent, chéa ke kazáwat cha yakk náparmániéa átk o kazáwatá mayárbári áwort, bale bakshesh bázén náparmánián o rand átk o baksheshá rástáwari o bémayári áwort.

¹⁷ Agan yakkéay náparmániay sawabá cha hamá yakkénay wasilahá marká bádsháhi kort, gorchá á mardom ke ganjén rahmat o rástáwariay bakshe-shay wáhonda bant, cha é yakkénay, bezán Issá Masihay barkatá, wati zendá allamá bádsháhia kanant.

¹⁸ Gorchá hamá paymá ke cha yakk ensánéay náparmániá sajjahén mardom mayárbár kanag butant, cha yakk ensánéay nékén kára sajjahén mardom rástáwar o bémayár kanaga bant o zenday wáhonda bant.

¹⁹ Hamá paymá ke cha yakkéay náparmániá sajjahén mardom gonahkár butant, cha yakkéay parmanbardáriá bázéné rástáwar kanaga bit.

²⁰ Sharyat átk ke náparmáni géshter záher bebit, bale jáhé ke gonáh gésh but, rahmat angat géshter but,

²¹ tánke anchó ke gonáhá bádsháhi kort o markay sawabsáz but, rahmat bádsháhi bekant o rástáwari byárit o cha may Hodáwandén Isa Mashiay barkatá abadmánén zenday sawabsáz bebit.

6

Cha gonáhá mark o cha Masihá zend

¹ Gorhá ché begwashén? Gón gonáhá démá berawén ke rahmat gésh bebit?

² Hechbar! Má ke cha gonáhá wati band sestag, angat gonáháni tahá chón zend gwázénta kanén?

³ Záná shomá nazánét ke wahdé má sajjahén pákshódi dayag butén o gón Issá Masihá paywast butén, gorhá bezán gón áiy marká paywast butén?

⁴ Paméshká, má pákshódiay wahdá mortén o gón áia kabr kanag butén, tánke hamá paymá ke Masih, Hodáén Petay shán o shawkatay barkatá cha mordagán zendag kanag but, hamé dhawlá má ham nókén zendé begwázénén.

⁵ Agan má áiy paymén markéá gón áia paywast butagén, gorhá allam áiy paymén jáh janagéa* ham gón áia paywasta bén.

⁶ Má zánén ke may kwahnén zend gón áia salibay sará dranjug but tánke hamá badan nést o nábud bebit ke gonáhay golám ent o má cha ed o rand gonáhay golámiá makanén.

⁷ Parchá ke á kas ke mortag cha gonáhá ázát butag.

⁸ Nun agan má gón Masihá mortagén, mará yakin ent ke gón áia zend ham gwázénén.

⁹ Má zánén, Masih ke cha mordagán zendag kanag butag, nun hechbara namerit o mark cha ed o rand áiy sará sarzóra nabit.

¹⁰ Á gón wati marká, yakkén randá pa modámi, pa gonáhay prósh dayagá mort o wati annugén zendá, pa Hodáyá zendag ent.

* **6:5 6:5** Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag.

¹¹ Hamé dhawlá, shomá ham watá pa gonáh kanagá mordag bezánét o cha Issá Masihay barkatá watá pa Hodáyá zendag bezánét.

¹² Gorhá gonáhá wati hákién badaná bádsháhi kanagá maylét tánke shomá jesmay sellén wáhagáni golám mabét.

¹³ Wati badanay ázáyán[†] gonáhay dastá ma-dayét tánke badkáriay awzár mabant. Shomá cha marká dém pa zendá árag butagét, nun watá Hodáyá báhóth bekanét o wati badanay ázáyán ham Hodáyá dastá bedayét tánke rástkáriay awzár bebant.

¹⁴ Báýad ent gonáh shomay sará hákemi makant, parchá ke shomá Sharyatay sáhegá naét, rahmatay sáhegá ét.

Rástáwariay ráh

¹⁵ Gorhá ché? Má gonáh kanán bebén ke Sharyatay sáhegá naén o rahmatay sáhegá én? Hechbar!

¹⁶ Wahdé shomá parmánbardárén golámáni paymá watá yakkéay dastá dayét, gorhá hamáiy goláma bét ke áiy parmánbardáriá kanét. É habará nazánét? Yá gonáhay goláma bét ke dém pa marká bárt yá parmánbardáriay “golám” ke dém pa rástáwari o bémayáriá bárt.

¹⁷ Bale Hodáyá shogr ent, harchont ke pésará gonáhay golám atét, nun shomá pa del hamá tahray tálimay parmánbardári kortag ke shomará dayag butag.

[†] **6:13 6:13** Ázá, bezán jesmay har bahr o wandh, chó ke dast, pád, chamm o gósh.

¹⁸ Shomá cha gonáhá ázáť kanag butagét o nun rástáwariay “golám” ét.

¹⁹ Shomay tahá ensáni nezóri hast, paméshká man é habarán gón ensáni mesáleá kanán. Hamá paymá ke shomá pésará wati badanay ázá pa ná páki o róch pa róch géshter bayókén radkáriáni golámiá péshe kort, nun áyán pa rástáwariay “golámiá” pesh bekanét ke ásar o ákebatí páki o palgári ent.

²⁰ Wahdé shomá gonáhay golám atét, cha rástáwari o bémayáriay pábandiá ázáť atét.

²¹ Gorhá shomará cha á káráń ke nun cha áyán sharmendag ét, che páedag raset? Á káráńi ásar mark ent.

²² Bale nun ke cha gonáhá ázáť butagét o Hodáay páband ét, hamá páedag ke shomará rasit, páki o palgári ent o áiay ásar abadmánén zend ent.

²³ Parchá ke gonáhay mozz mark ent, bale cha may Hodáwandén Issá Masihay barkatá Hodáay dád o bakshesh abadmánén zend ent.

7

Sur o sáńgay mesál

¹ Oo brátán! Nazánét ke Sharyat tán hamá wahdá ensánay sará hákemia kant ke ensán zendag ent? Man gón hamáyán habará án ke Sharyatá zánant.

² Pa mesál, Sharyatay rahbandá janén tán hamá wahdá wati marday páband ent ke áiay mard zendag ent. Bale agan mard mort, gorhá jan cha sur o sáńgay bandá ázáť ent.

³ Tán wahdé ke áiay mard zendag ent, agan á dega mardé begipt, zenákár gwashaga bit. Bale

agan áiaŷ mard bemerit, jan cha é bandá ázát ent o agan jan dega mardé begipt, zenákár gwashaga nabít.

⁴ Oo mani brátán! Hamé paymá cha Masihay jesmi marká cha Sharyatá shomay band sest o Sharyatay hesábá shomá mortét ke degaréay bebét, hamáiaŷ bebét ke cha mordagán zendag kanag but. É paymá, má pa Hodáyá bar o samar áworta kanén.

⁵ Wahdé may mahár gonahkárén tab o saresh-tay dastá at, may ázáyáni tahá hamá porgonáhén hawá o hawasán kára kort ke cha Sharyatay zánagá chest butagatant ke má anchén kár bekanén ke áyáni bar o samar mark ent.

⁶ Bale hamá chizzá ke mára páband kortagat, nun áiaŷ hesábá má mortagén o cha Sharyatay bandá ázát butagén tánke cha Pákén Ruhay nókén ráhá Hodáy hezmatá bekanén, cha Sharyatay nebeshtaháni kwahnén ráhá na.

Gón gonáhá ger o chill

⁷ Gorhá ché begwashén? Sharyat gonáh ent? Hechbar! Bale agan Sharyat mabutén, mana nazántagat ke gonáh chéé. Agan Sharyatá mag-washtén “tamáh makan”,* mana nazánt tamáh o lálech† chéé.

⁸ Bale gonáhá cha hamá parmáná páedag zort o mani delá har paymén tamáhi pédá kort. Chéá ke agan Sharyat mabit, gonáh mortag.

⁹ Yakk wahdé man bé Sharyatá zenda gwázént, bale anchosh ke Sharyatay parmán átk, gonáh zendag but o man mortán.

* 7:7 7:7 Darraw 20:17; Mussáay Wáz 5:21. † 7:7 7:7 Lálech, bezán tamáh, hers.

10 Gorhá zánag but ke hamá parmáná ke báyard ent zend byáwortén, pa man marki áwort.

11 Gonáhá cha é parmáná páedag zort, maná rad dát o cha hamé parmáná koshti.

12 Bale angat Sharyat pák ent, Hodáay parmán pák o barhakk o sharr ent.

13 Gorhá á chizz ke sharr ent, mani markay sawab but? Hechbar! Gonáhá á sharrén chizz kár bast o maná dém pa marká bort tánke zánag bebit ke gonáh gonáh ent o hamá parmánay wasilahá gonáhay bekesásén gandagi záher bebit.

14 Má zánén ke Sharyatay sarchammag‡ Hodáay Pákén Ruh ent, bale man jesmi mardomé án ke goláméay paymá gonáhay kerrá bahá butagán.

15 Wati jenday kár o kerdán sarpada nabán. Á kárán ke kanaga lóthán, nakanánesh, bale hamá kárána kanán ke cha áyán naprata kanán.

16 Agan hamá kárána kanán ke kanagesha nalóthán, gorhá mannán ke Sharyat sharr ent.

17 Nun cha ed o rand á sellén káráni kanók man naán, hamá gonáh ent ke mani tab o sareshtá ent.

18 Mana zánán ke maná, bezán mani gonahkárén tab o sareshtá hecch nékié mán nést. Maná nékén kár kanagay wáhag hast, bale kortesha nakanán.

19 Á nékén kárán ke kanaga lóthán, nakanánesh, bale hamá badén kárána kanán ke kanagesha nalóthán.

20 Agan man hamá kárána kanán ke kanagesha nalóthán, gorhá cha ed o rand á káráni kanók man naán, hamá gonáh ent ke mani tab o sareshtá ent.

‡ 7:14 7:14 Sarchammag, bezán sarchashmah.

²¹ Paméshká man wati tahá é kánuná gendán ke wahdé néki kanaga lóthán, nékiay jágahá badi mani tahá neshtag.

²² Wati del o daruná, cha Hodáay Sharyatá shádán án,

²³ bale dega kánuné wati tab o sareshtá gendán ke gón mani aglay kánuná jangá ent o maná hamá gonáhay kánunay bandiga kant ke mani ázáyáni tahá kára ent.

²⁴ Oh ke man chónén syahbahtén mardomé án. Kay maná cha é markigén jesmá rakkénit?Š

²⁵ Hodáay shográ gerán ke cha may Hodáwandén Issá Masihay barkatá rakkán. Gorhá bezán man wati aglá Hodáay Sharyatay golám án, bale wati tab o sareshtá gonáhay kánunay golám án.

8

Pákén Ruhay dátágén zendagi

¹ Nun pa hamá mardomán hecch mayárbárié nést ke Issá Masihayg ant.

² Chéá ke cha Issá Masihay barkatá, zend bakshókén Ruhay kánuná tará cha gonáh o markay kánuná ázáat kortag.

³ Hamá kár ke Sharyatá kort nakortagat, parchá ke gonahkárén tab o sareshtay sawabá nezór butagat, á kár Hodáyá wat kort. Á kári hamá wahdá kort ke wati jenday Chokki gonahkárén ensánéay shekl o dróshomá rawán dát tánke pa may gonáhán korbánig bebit. É paymá ensánay tab o sareshtay gonáhi sezá dát,

Š 7:24 7:24 Rakkénag, bezán neját dayag, bacché nag.

⁴ tánke Sharyatay rahband may zendá sarjamiá purah bebit, má ke gonahkárén tab o sareshtay ráhá nazurén, Pákén Ruhay ráhá zurén.

⁵ Á ke gonahkárén tab o sareshtay ráhá zurant, hamá chizzáni hayálá bant ke áyáni tab o sareshta lóthit, bale á ke Pákén Ruhay ráhá zurant, hamá chizzáni hayálá bant ke Pákén Ruhesha lóthit.

⁶ Hamá pegr o hayál ke áiy mahár gonahkárén tab o sareshtay dastá ent, áiy ásar mark ent, bale hamá pegr o hayál ke áiy mahár Pákén Ruhay dastá ent, áiy ásar zendmán o émeni ent.

⁷ Hamá pegr o hayál ke mahári gonahkárén tab o sareshtay dastá ent, Hodáy dozhmen ent. Á watá Hodáy Sharyatay dastá nadant, chó kort ham nakant.

⁸ Á mardom ke gonahkárén tab o sareshtay dastá ant, Hodáyá wassh o razá korta nakanant.

⁹ Bale shomá gonahkárén tab o sareshtay dastá naét, Pákén Ruhay dastá ét, parchá ke Hodáy Ruh shomay delá neshtag. Agan kaséá Masihay Ruh gón mabit, á Masihay naent,

¹⁰ bale agan Masih shomay delá ent, gorhá badan gonáhay sawabá merit, bale rástáwariay sawabá Pákén Ruh shomará zenda bakshit.

¹¹ Agan hamáiy Ruh shomay delá ent ke Issá Masihi cha mordagán zendag kort, gorhá áiy ke Masih cha mordagán zendag kort, shomay zawál bayókén badaná ham cha wati hamá Ruhay barkatá zenda bakshit ke shomay delá neshtag.

¹² Gorhá oo brátán! Má wámdár én, bale gonahkárén tab o sareshtay wámdár naén ke áiy hesábá zend begwázénén.

13 Chéá ke agan shomá gonahkárén tab o sareshtay ráhá begerét, merét, bale agan gón Pákén Ruhay zórá wati tab o sareshtay gonáh o badkárián bekoshét, zendaga mánét.

14 Á sajjahén mardom Hodáay chokk ant ke Hodáay Ruh áyáni rahshón ent.

15 Shomárá golámi ruhé narasetag ke padá betorsét, Hodáyá shomárá zortag o wati chokk kortag o áiy Ruh shomárá rasetag. Hamé Ruhay barkatá má kukkára kanén “Abbá, oo Pet!”

16 Pákén Ruhay jend gón may arwáhá hór gwáhia dant ke má Hodáay chokk én.

17 Nun agan má Hodáay chokk én, gorphá mirás ham barén, cha Hodáyá mirása barén o hamá mirás ke Masihá rasit, má hamá mirásá sharikdár én. Albat shart esh ent ke má áiy sakki o sórián* sharikdár bebén. É dhawlá áiy shán o shawkatá ham sharikdára bén.

Hodáay mehr o may bándátay shán o shawkat

18 Mani nezzá, é zamánagay sakki o sóri, hamá shán o shawkatay démá hecch naant ke pa má záher bayagi ent.

19 Chéá ke sajjahén jahán pa bésabri wadará† ent ke Hodá wati chokkáni shán o shawkatá záher bekant.

20 Sajjahén jahán náhudagiay dastá dayag butag. É cha jahánay jenday wáhag o razáyá nabut, cha hamáiy wáhag o razáyá but ke jaháni náhudagiay chérá chér tarrént, bale gón é ométá

* 8:17 8:17 Sakki o sóri, bezán janáli, taklip. † 8:19 8:19 Wadár, bezán entezár, rahchári.

²¹ ke jahánay jend cha tabáhi o barbádiay golámiá ázáta bit o Hodáay chokkáni porshawkatén ázátiay sharikdára bit.

²² Má zánén ke sajjahén jahán angat cha chella-giay dardán nárag o áh kasshagá ent.

²³ Tahná jahán náragá naent, má ham ke mára Pákén Ruhay awali bar o samar rasetag, wati daruná náragá én o pa bésabri wadára én ke mára Hodáay zortagén chokk bayagay sarjamén hakk berasant o may badan mókag o ázát kanag bebit.

²⁴ Má gón hamé ométá rakkénag butagén, bale omété ke sarjam butag, nun omét gwashaga nabit. Chón buta kant ke mardom hamá chizzay ométá bebit ke hastenti?

²⁵ Agan hamá chizzay ométwár bebén ke angat mára nést, gorhá pa sabr o ópár áiay wadára nendén.

²⁶ Hamé paymá Pákén Ruh may nezóriáni tahá mára komakka kant, chéa ke má nazánén chón o pa kojám chizzán dwá bekanén, bale Pákén Ruhay jend gón anchén nálagán may wakiliá kant ke bayán kanaga nabant.

²⁷ Á ke may delá patthit, Pákén Ruhay pegr o hayálána zánt, chéa ke Pákén Ruh gón Hodáay wáhag o razáyá palgártagénáni wakilia kant.

²⁸ Má zánén, Hodá sajjahén chizzán pa wati dóst dárókáni sharriá kára bandit, hamá ke Hodáay erádahay hesábá gwánk janag butagant.

²⁹ Hodáyá á cha pésará zántant o cha pésará dar chetant ham ke á, áiay Chokkay rang o dróshomá bebant, tánke á Chokk bázén brátáni tahá awali bebit.

³⁰ Á ke Hodáyá cha pésará dar chetant, gwánki ham jatant, á ke Hodáyá gwánk jatant, rástáwara o bémayári ham kortant o á ke Hodáyá rástáwar kortant, shán o shawkati ham dátant.

³¹ É chizzáni bárawá ché begwashén? Agan Hodá gón má gón ent, kay may dozhmen buta kant?

³² Áiá ke wati Chokkay parwáh ham nadásht o pa má sajjahénán cha áiá sar gwast, gón Chokká hawár, á dega sajjahén chizzán chón mára nadant?

³³ Hodáay gechén kortagénán kay bohtám jata kant? É Hodá ent ke rástáwar o bémayára kant.

³⁴ Hodáay gechén kortagénán kay mayárbár kort kant? Issá Masih hamá ent ke mort o cha mordagán zendag ham but, hamá Issá ke Hodáay rástén kashá ent o may wakilia kant.

³⁵ Kay mára cha Issá Masihay mehrá jetá korta kant? Sakki o sóri yá taklipi yá ázár yá dhokkál‡ yá dertapocchi yá hatar yá zahm?

³⁶ Anchosh ke nebisag butag:

Tai sawabá sajjahén róchá má gón marká dém pa dém én o

hamá pasán hesába bén ke helár kanaga bant. §

³⁷ Enna, mára é sajjahén chizzáni tahá cha hamáiy barkatá mazanén kámyábié rasit ke gón má mehri kortag.

³⁸ Man deljam án ke na mark, na zend, na préshtag, na hokmrán, na annugén o na áyókén chizz, na wák o zór,

³⁹ na borzi, na jahli o na sajjahén jahánay dega chizzé mára cha Hodáay hamá mehrá jetá korta

‡ 8:35 8:35 Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli. 44:22.

§ 8:36 8:36 Zabur

kant ke cha may Hodáwandén Issá Masihá mára rasit.

9

Hodáay gechén kortagén mardom

¹ Masih sháhed ent ke man rásta gwashán o dróga nabandán, mani zamir Pákén Ruhá barkatá é habaray sháhediá dant ke

² maná sóznákén andóh o modámién dardé delá ent.

³ Dréгатá wati brátáni háterá, hamá ke jesmi hesábá mani hamkawm ant, áyáni háterá man nálat kanag buténán o cha Masihá besesténán.

⁴ Á, Esráili ant o Hodáyá zortag o wati chokk kortagant. Shán o shawkat, ahd o paymán, Sharyat, ebádatay ráh o rahband o Hodáay labz o karár hamáyánig ant.

⁵ Bonpirok hamáyánig ant o Masih ham jesmi hesábá cha hamáyáni naslá ent, Masih ke sajjahénáni Hodá ent. Áiá modám satá o saná bát. Ámin.

⁶ Chosh naent ke Hodáay habar béasar o nákar butag. Chéá ke sajjahén Bani Esráili hakk o delá Esráili naant.

⁷ Ebráhémay har chokk o nomásag imánay hesábá áiay nasl o padréch naent. Bezán ke *“tai nasl o padréch cha Esáká hesáb bit.”**

⁸ É chizz pésa dárít ke har jesmi chokk Hodáay chokk hesába nabit, wádah dátagén chokk Ebráhémay nasl o padréch hesába bant.

* 9:7 9:7 Pédáesh 21:12.

⁹ Parchá ke wádah o karár chosh at: “Áyókén sálá hamé wahdá man pera tarrán o Sárahá mardénchokké gwarána bit.”†

¹⁰ Tahná é naat, Rebekkáay járhén chokkáni pet hamá yakkén at, bezán may bonpirok Esák.

¹¹⁻¹² Bale cha eshiá pésar ke chokk pédá bebant o nékén yá badén kár bekanant, gón Rebekkáayá gwashag but ke “masterén kasterénay hezmatá kant.”‡ É dhawlá Hodá wat gechéna kant o gón é kára wati erádahá barjáh dárit. Ensánay kár o kerdá nachárit, wat ensáná gwánka jant.

¹³ Anchosh ke nebisag butag: “Ákub maná dóst at o Issu nádóst.”§

¹⁴ Gorhá ché begwashén? Hodá náensáp ent? Hechbar!

¹⁵ Chéá ke gón Mussáyá gwashit: “Harkasay sará ke maná rahm kanagi ent, rahma kanán o gón harkasá ke maná hamdardi kanagi ent, hamdardia kanán.”*

¹⁶ Bezán, é ensánay wáhag o wasay sará nabit, rahm kanag Hodáay dastá ent.

¹⁷ Parchá ke Pákén Ketábá Hodá gón Perawná gwashit: “Man tará paméshká mazani dátag ke wati zór o wáká†tará pésh bedárán o sajjahén jaháná mani námay jár janag bebit.”‡

¹⁸ Gorhá bezán, Hodá harkasay sará ke belóthit rahma kant o harkasay delá ke belóthit senga kant.

Hodáay kahr o rahm

† 9:9 9:9 Pédáesh 18:10. ‡ 9:11-12 9:11-12 Pédáesh 25:23. § 9:13

9:13 Maláki Nabiay Ketáb 1:2-3.

* 9:15 9:15 Darraw 33:19.

† 9:17 9:17 Wák, bezán zór, tákát. ‡ 9:17 9:17 Darraw 9:16.

19 Taw cha man josta kanay: “Gorhá Hodá chéá angat mára mayárbára kant? Áiay erádahay démá kay óshtáta kant?”

20 Bale, oo ensán! Taw kay ay ke gón Hodáyá hamjwábia kanay? É sharrén habaré naent ke addh kortagéné wati addh kanóká begwashit: “Taw chéá maná é paymá addh kortag.”

21 Záná, kuzagaráŞ é hakk nést ke cha gelay yakkén chánagá yakk darpé pa hasén káréa o degaré pa ancháén káréa addh bekant?

22 Gorhá ché? Harchont ke Hodáyá wati kahr o gazab pésh dárag o wati wák o kodrat záher kanaga lóthet, bale angat gón mazanén sabr o ópáré hamá mardománi bardáshtia kort ke kahr o gazabay chérá atant o pa gár o gomsár bayagá tayár atant.

23 Gorhá ché? Balkén áia chosh kort tánke wati ganjén shán o shawkatá hamá mardomán pésh bedárit ke áyáni sará rahma kant, hamá mardom ke Hodáyá pésará pa wati shán o shawkatá tayár kortagatant.

24 Má ham Hodáay gwánk jatagén én, tahná Yahudi na, darkawm ham.

25 Anchosh ke Hushá Nabiay Ketábá Hodá gwashit:

*“Hamá ke mani kawm naat, man áia wati kawma kanán,
hamá ke mani dordánag naat man áia wati dordánaga kanán.”**

26 Anchosh ham:

Ş 9:21 9:21 Kuzagar, bezán hamá mardom ke komb o kunzag addha kant. * 9:25 9:25 Hushá Nabiay Ketáb 2:23.

*“Hamá molká ke gón áyán gwashag but:
‘Shomá mani kawm naét,’
ódá á, namiránén Hodáy chokk gwashaga
bant.”†*

²⁷ Bale Esráilay bárawá Eshayá nabi jára jant o gwashit:

*“Bell toré Bani Esráilay chokk daryáy rékání kesásá
báz bebant,
bale cha áyán tahná kasánén pasht kaptagén
bahré rakkit.*

²⁸ *Chéá ke Hodáwand zeminay sará wati sezáyá pa
tézi o mohkamia kárit.”‡*

²⁹ Hamá paymá ke Eshayá nabiá pésará gwash-tag:

*“Agan lashkaráni Hodáwandá pa má nasl o padréch
maeshtén,
gorhá má Sodumay mardománi paymá buta-
gatén,
Gomurahay mardománi paymá.”§*

Esráilay nábáwari

³⁰ Nun ché begwashén? Hamá darkawm ke rástáwari o bémayáriay shoházá naatant, rástáwariesh raset, hamá rástáwari ke cha imáná kayt.

³¹ Bale Esráili ke cha Sharyatay ráhá rástáwariay shoházá atant, cha Sharyatay ráhá pa rástáwariá sar nabutant.

³² Parchá sar nabutant? Paméshká ke áyáni é shoház bonyád imán naat, kár o kerd at. Áyán mán gisshénókén sengay sará thagal wárt.

³³ Anchosh ke nebeshtah ent:

† **9:26 9:26** Hushá Nabiay Ketáb 1:10. ‡ **9:28 9:28** Eshayá Nabiay Ketáb 10:22-23. § **9:29 9:29** Eshayá Nabiay Ketáb 1:9.

*“Man Sahyuná sengé *éra kanán ke mardomána
thagalénit,
dhóké ke áyán dawra dant,
harkas ke áiy sará imána kárit sharmendaga
nabit.”†*

10

Hodáay dátagén rástáwari

¹ Oo brátán! Mani delay wáhag o dwá gón Hodáyá pa Esráilián hamesh ent ke áyán neját berasit.

² Man pa áyán gwáhi dáta kanán ke áyán pa Hodáyá jósh o gayrat hast, bale áyáni é jósh o gayrat cha sharrén zánt o zánagéá naent.

³ Á hamá rástáwariá sarpad nabutant ke cha Hodáay némagá ent o wati jenday rástáwariay barjáh kanagay johdá atant, paméshká watá Hodáay dátagén rástáwariay dastá nadátesh.

⁴ Masih, Sharyatay sarjami o kámeli ent. Nun harkas ke imána kárit, rástáwar o bémayár hesába bit.

Nejátay ráh

⁵ Hamá rástáwari ke cha Sharyatá kayt, áiy bárawá Mussá chosh nebeshtaha kant: *“Harkas ke é hokmáni sará amala kant, gón esháni barjáh dárágá zendaga mánit.”**

⁶ Bale á rástáwari ke cha imáná kayt, é dhawlá gwashit: *“Wati delá magwashét ‘kay ásmáná rawt?’ ”,† bezán ke Masihá jahlá byárit,*

* **9:33 9:33** Edá seng pa Issá Masihá eshárahé. † **9:33 9:33**

Eshayá Nabyay Ketáb 8:14; 28:16. * **10:5 10:5** Láwíán 18:5.

† **10:6 10:6** Mussáay Wáz 30:12.

⁷ “yá ‘kay johlén kabrá éra kapit?”[‡] bezán ke Masihá cha mordagáni jaháná borzá byárit.

⁸ É dhawlá gwashit: “Gálštai nazzikká ent, tai dapá o tai delá ent”,^{*} bezán imánay hamá Gál ke má áiy járá janén.

⁹ Agan dape wat bemannay ke Issá Hodáwand ent o wati delay tahá báwar bekanay ke Hodáyá á cha mordagán zendag kortag, gorhá rakkay.

¹⁰ Chéá ke ensán delay tahá imána kárit o rástáwar hesába bit, dape wat ham mannit o é paymá áiy nejáta rasit.

¹¹ Pákén Ketába gwashit: “Harkas ke áiy sará imána kárit, hechbar sharmendaga nabit.”[†]

¹² É bárawá Yahudi o darkawmay nyámá park o pére nést. Chéá ke hamé yakkén Hodáwand, sajjahénáni Hodáwand ent o pa hamá drostigén mardomán ke áiy tawára kanant, békesás[‡] sakiš o bakshók ent.

¹³ Chéá ke “harkas ke Hodáwanday námá gipt o áiy tawára kant, á rakkít.”^{*}

¹⁴ Nun mardom chón yakkéá tawár bekanant ke áiy sará imánesh nayáwortag? O chón yakkéay sará imán byárant ke áiy bárawá chizzé naeshko-tagesh? O chón beshkonant agan kasé áyáni kerrá é járá majant?

¹⁵ O jár janók chón jár bejanant agan rawán dayag nabutagant? Anchosh ke nebeshtah ent:

[‡] **10:7 10:7** Mussáy Wáz 30:13. § **10:8 10:8** Gál, bezán habar, kalamah, labz. * **10:8 10:8** Mussáy Wáz 30:14. † **10:11 10:11** Eshayá Nabiay Ketáb 28:16. ‡ **10:12 10:12** Békesás, bezán béhesáb, sakk báz. § **10:12 10:12** Saki, bezán bakshendah, Ordu o Pársiá “sakhi”. * **10:13 10:13** Yuil Nabiay Ketáb 2:32.

“Á mardománi pád o kadam nék ant ke wasshén mestágay járá janant.”†

16 Bale bázénéá é wasshén mestág namannet, chéá ke Eshayá nabia gwashit: *“Oo Hodáwand! May paygámay sará kayá báwar kort?”‡*

17 Gorhá imán cha eshkonagá kayt o eshkonag cha Masihay paygámay járá.

18 Bale nun josta kanán: *“Áyán naeshkotag?”* Allam eshkotagesh, parchá ke:

“Jár janókáni tawár sajjahén donyáyá shotag o áyáni habar jahánay goddhi marz o simsarán sar butagant.”§

19 Yakk baré padá josta kanán: *“Esráil sarpad nabutag?”* Awalá, Hodá cha Mussáay zobáná gwashit:

*“Man hamá mardománi wasilahá shomay hasaddá páda kanán ke kawmé naant; násarpadén kawméay wasilahá shomay hezhmá páda kanán.”**

20 Gorhá Hodá cha Eshayá nabiay zobáná pa deléri gwashit:

“Maná hamáyán dar gétk ke mani shóházá naatant, man watá pa hamáyán záher kort ke mani jost o porsá naatant.”†

21 Bale Esráilay bárawá gwashit:

“Sajjahén róchá man wati dast, náparmán o jáhelén kawméay némagá pa wassháni shahár dátag.”‡

† 10:15 10:15 Eshayá Nabiay Ketáb 52:7. ‡ 10:16 10:16 Eshayá Nabiay Ketáb 53:1. § 10:18 10:18 Zabur 19:4. * 10:19 10:19 Mussáay Wáz 32:21. † 10:20 10:20 Eshayá Nabiay Ketáb 65:1. ‡ 10:21 10:21 Eshayá Nabiay Ketáb 65:2.

11

Hodáyá wati kawm yalah nakortag

¹ Nun man josta kanán, Hodáyá wati kawm nazortag o dawr dátag? Hechbar! Chéá ke man wat ham Esráilié án, Ebráhémáy nasl o padréch án o cha Benyáminay kabilahá.

² Hodáyá wati kawm ke cha pésará zántag, dawr nadáttag. Shomá nazánét ke Pákén Ketáb Elyás Nabiay bárawá ché gwashit? Á che paymá Esráilay helápá Hodáay kerrá dazbandia kant?

³ Elyás Nabia gwashit: “*Oo Hodáwand! Eshán tai nabi koshtagant o tai korbánjáh karótkagant.*Pasht kaptagén tahná man án o mani koshagay randá ant.*”[†]

⁴ Bale Hodáay passaw pa áia ché at? “*Man pa wat hapt hazár mardom dáshtag ke Bahalay‡démá kóndhán nakaptagant.*”[§]

⁵ Hamé paymá, maróchi ham lahtén choshén pasht kaptag ke Hodáay rahmatay barkatá gechén kanag butagant.

⁶ Agan gechén bayag rahmatay barkatá ent, gorhá bezán cha kár o kerdá naent, agan cha kár o kerdá butén, gorhá bezán rahmat, rahmat nabutagat.

⁷ Gorhá ché? Á chizz ke Esráil áia shóhazá at, naraseti, gechén kortagénán raset, bale á degaráni del seng butant.

⁸ Anchosh ke nebeshtah ent:

* **11:3 11:3** Karójag, bezán harójag, addh kortagén chizzéay próshag.

† **11:3 11:3** Bádsháháni Awali Ketáb 19:10, 14. ‡ **11:4 11:4** Bahal, bezán darkawmáni yakk boté. § **11:4 11:4** Bádsháháni Awali Ketáb 19:18.

*“Hodáyá á gránwáb kortagant,
anchén chammi dátagant ke magendant o
anchén góshi dátagant ke maeshkonant,
tán maróchigén róchá.” **

⁹ Dáudá ham gwashtag:

*“Áyáni parzónag†dám o talké bát,
pa áyán mán gisshénókén sengé o sezáé bát,
¹⁰ chammesh tahár bátant tánke magendant o
srénesh modám komp bát.”‡*

¹¹ Gorhá man josta kanán, áyán thagal wártag
ke bekapant o padá pád átk makanant? Hechbar!
Áyáni náparmániay sawabá darkawmán neját rase-
tag tánke Esráiliáni hasadd pád byayt.

¹² Agan Esráiliáni náparmáni pa donyáyá barkat
but o áyáni táwán pa darkawmán ganjé, gorhá
áyáni sarjamiá imán árag o gón bayag chónén
mazanén barkaté kárit.

¹³ Oo darkawmán! Man gón shomá habará án.
Nun ke mani kásedi gón darkawmán ent, wati
hezmatá porarzesha zánán,

¹⁴ pa é ométá ke wati jenday mardomán hasad-
dig bekanán o é paymá cha áyán lahténá be-
rakkénán.

¹⁵ Chéá ke, agan áyáni nazurag jahánay sohl o
wassháni ent, gorhá áyáni zurag cha mordagán
zendag bayagay paymén karé bit.

¹⁶ Agan ártay hamá awali chánag ke Hodáy bahr
ent, pák ent, gorhá bezán sarjamén tarr kortagén

* **11:8 11:8** Mussáy Wáz 29:4; Eshayá Nabiay Ketáb 29:10.

† **11:9 11:9** Parzónag, bezán soprah, kopár. ‡ **11:10 11:10** Zabur
69:22-23.

árt pák ent o agan bondhál[§] pák ent, thál* o sháharh ham pák ant.

¹⁷ Agan drachkay lahtén thál próshag butag o taw ke jangali zaytunay thále ay, á dega tháláni nyámá gón drachká paywand janag butagay o nun zaytunay bondhálay shiragá sharikdár ay,

¹⁸ á dega tháláni sará pahr maband. Agan chosha kanay, mashamósh ke taw bondhál nadáshtag, é bondhál ent ke tará dáshtagi.

¹⁹ Nun balkén begwashay: “Á thál próshag butant tánke man paywand janag bebán.”

²⁰ Rást ent. Á thál paméshká próshag butant ke imánesh néstat, bale taw cha imánay zórá mohr óshtátagay. Gorunák mabay o betors.

²¹ Chéá ke agan Hodáyá drachkay asligén tháláni sará bazzag nabut, tai sará ham bazzagia nabit.

²² Nun Hodáyay mehrabániá o áiy trondiá bechár. Trondi pa hamáyán ent ke gonáhá kaptagant o mehrabáni pa taw ent, agan áiy mehráni sáhegá bemánay. Agan na, taw ham próshaga bay.

²³ Á ham, agan wati nábáwariay sará mamánant, paywand janaga bant, chéá ke Hodáyá padá áyáni paywand janagay wák o twán hast.

²⁴ Taw cha hamá zaytunay drachká próshag butagay ke wati zátá jangali ent o wati zátay helápá gón keshtagén zaytunay drachká paywand janag butagay. Gorhá allamá hamá ke é zaytunay asligén thál ant, pa arzáni gón wati jenday drachká padá paywand janaga bant.

§ 11:16 11:16 Bondhál drachkay masterén wandhál o rissshag ent.

* 11:16 11:16 Thál, bezán sháharh, sháhal.

Esráílay neját

²⁵ Oo brátán! Chó mabit ke watá dáná sarpad bebét. Paméshká mana lóthán é rázá bezánét ke Esráílay yakk bahréay sará sengdeli átkag o é sengdeli tán hamá wahdá mánit ke darkawm sarjamiá góna nabant.

²⁶ É paymá, nun sajjahén Esráíla rakkit, hamá dhawlá ke nebeshtah ent:

“Rakkénók†cha Sahyuná kayt o

Ákubay nasl o padréchay hodánáparmániá dura kant.”

²⁷ *“Wahdé mane Hodá áyáni gonáhán dura kanán gón áyán hamé ahd o paymáná bandán.”‡*

²⁸ Esráílián wasshén mestágay sará báwar nako-rtag o pa shomaygi Hodáay dozhmen ant, bale Hodáyá á gechén kortagant o wati bonpirokáni sawabá Hodáyá dóst ant.

²⁹ Chéá ke Hodá wati dátagén nyámatán pacha nagipt o wati gechéná badala nakant.

³⁰ Hamá paymá ke yakk wahdé shomá Hodáay náparmán atét, bale nun cha Esráíliáni náparmániá Hodáyá shomay sará rahm kort,

³¹ nun á náparmán butagant tánke hamé rahm ke shomay sará kanag butag, áyáni sará ham kanag bebit.

³² Chéá ke Hodáyá sajjahén mardom náparmániay golám kortagant tánke sajjahénáni sará rahm bekant.

Hodáay dánái

† 11:26 11:26 Rakkénók, bezán neját dayók. ‡ 11:27 11:27 Eshayá Nabiay Ketáb 59:20-21; 27:9; Eremyá Nabiay Ketáb 31:33-34.

33 Wáh! Hodáay ganj o hekmat o zánt chinchok békesás ent.

Áiay paysalah cha zántá dar ant o ráhi cha o zánagá hamá dém!

34 “*Kayá Hodáwanday pegr zántag o kay áiay sar o sój dayók butag?*”§

35 “*Kayá áiará chizzé dáttag ke Hodá áiay badalá bedant?*” *

36 Chéá ke har chizz cha hamáiy némagá ent o hamáiy wasilahá ent o pa hamáia ent. Tân abad shán o shawkat áia sar bát. Ámin.

12

Zendagén korbánig

¹ Oo brátán! Mani dazbandi gón shomá esh ent ke Hodáay rahmá bechárét o wati badaná chó zendagén korbánigéá pésh bekanét ke pák o palgár ent o Hodáyá pasond ent. É shomay hakkigén ebádat ent.

² Gón é donyáyá hamrang o hamdróshom mabét, wati pegr o pahmá nók bekanét o watá badal kanét tánke shomá é zántá sar bebét ke Hodáay razá ché ent, kojám chizz sharr o kámel ent o Hodáyá pasond ent.

³ Gón hamé rahmatán ke maná bakshag bu-tagant, shomará har yakkéá gwashán ke watá cha wati kadd o kesásá borzter sarpad mabét. Haminchok imánay andázahá ke Hodáyá shomay sará bahr kortag, hamá imánay hesábá watá hamá kesás sarpad bebét ke hakk o delá hastét.

§ 11:34 11:34 Eshayá Nabiay Ketáb 40:13.
Ayyubay Ketáb 41:11.

* 11:35 11:35

⁴ Anchó ke may yakkén badaná bázén ázáé hast o sajjahén ázáyáni kár yakk naent,

⁵ hamé paymá má ke báz én, Masihay barkatá yakkén badan én o cha má har yakké anchén ázáé ke gón á degarán hamgranch ent.

⁶ É rahmatáni barkatá ke mára dayag butagant, má Pákén Ruhay tahr tahrén* nyámatáni wáhond én. Agan kaséá Hodái bashárat sar kanagay nyámat rasetag, áia é nyámat wati imánay kaddá kár bebandit;

⁷ agan é nyámat hezmat kanag ent, hezmat bekant; agan tálim dayag ent, tálim bedant;

⁸ agan delbaddhi dayag ent, delbaddhi bedant; agan degaráni madat kanag ent, gón daspachi madat bekant; agan péshwái o saróki ent, gón delgóshdári saróki bekant; agan rahm kanag ent, gón wasshén delé rahm bekant.

Mehr

⁹ Shomay mehr báýad ent pa del bebit. Shomá cha badiá naprat bekanét o gón nékiá hamgranch bebét.

¹⁰ Gón bráti mehré, yakdegará dóst bedárét, pa sharap o ezzat dayagá cha yakdomiá démáter bebét.

¹¹ Sharrén kára sosti makanét. Gón Pákén Ruhay zórá wati kára pa hobb o wáhag bekanét. Hodáwanday ebádat o hezmatá bekanét.

¹² Wati ométay sará gal bebét, sakkiáni tahá sabr o ópár bekanét o wati dwáyán modám barjáh bedárét.

* 12:6 12:6 Tahr tahrén, bezán warh warhén, dega dega paymén.

¹³ Hodáay palgártagénáni hájatáni purah kanagá gón bebét o mehmándóst bebét.

¹⁴ Agan kasé shomará ázára dant, pa áiá barkat belóthét, barkat belóthét o nálat makanét.

¹⁵ Agan kasé shádeha kant gón áiá shádeh bekanét o agan kasé grét gón áiá begrewét.

¹⁶ Gón yakdomiá pa hamdeli zend begwázénét. Pahr o shán makanét, kamterénáni hamráh bayagá lajj makanét. Watá báz dáná sarpad mabét.

¹⁷ Gón kassá badiay badalá badi makanét. Hamá káráni randá bebét ke harkasay chammán sharr ant.

¹⁸ Haminchok ke shomay dastá bit, gón harkasá pa sohl o émeni zend begwázénét.

¹⁹ Oo dordánagén dóstán! Bér magerét, kahr o gazabá pa Hodáyá bellét. Chéá ke nebeshtah ent: *“Hodáwanda gwashit: ‘Béray gerag mani kár ent, sezá dayók man án.’ ”* †

²⁰ Bér geragay badalá:
*“Agan tai dozhmen shodig[‡]ent, waráki beday,
 agan tonnig ent, ápi beday,
 taw ché chosha kanay, áiay sará rókén jal o
 eshkar pera réchay. §”* *

²¹ Mayl ke badi tai sará sardast bebit, gón nékiay zórá badiá érdast bekan.

13

Hokumatay parmánbardári

† **12:19 12:19** Mussáy Wáz 32:35. ‡ **12:20 12:20** Shodig, bezán gozhnag. § **12:20 12:20** Áiay sará rókén jal o eshkar moccha kanay, bezán áiá pashal o sharmendaga kanay. * **12:20 12:20** Solaymánay Bataláni Ketáb 25:21-22.

¹ Harkas watá hokumatay chérdast bemannit, parchá ke cha Hodáay nádéntagéná abéd* hecch hokumat nést o har hokumaté ke hast, Hodáay nádéntag.

² Paméshká, harkas ke cha hokumatá sarkasshia kant, bezán Hodáay nádéntagénay helápá páda kayt o hamá ke chosha kanant, wati sará mayárbária kárant.

³ Á ke sharrén kára kant, áiá cha hokumatá natorsit, bale á ke badén kára kant, áiá torsit. Agan lóthay ke cha hokumatay torsá ázát bebay, gorhá sharrén kár bekan o hokumat tai satáyá kant.

⁴ Pa tai sharriá, hokumat Hodáay hezmatkár ent, bale agan badia kanay, cha áiá betors, chéá ke zahm moptá áiay dastá naent. Á Hodáay hezmatkár ent, hamáyáni sezá dayók ent ke badén kára kananat.

⁵ Gorhá, báyad ent hokumatay chérdast bebay, tahná cha sezáay torsá na, cha wati zamirá ham.

⁶ Hamé sawabá shomá song o máliát ham dayét, parchá ke hákem Hodáay hezmatkár ant o modám hokumati káran dazgatth ant.

⁷ Harkasá áiay hakká bedayét. Agan shomará song per, songá bedayét, agan máliát per, máliátá bedayét. Agan kasé ezzata karzit, áiay ezzatá bekanét o agan kasé sharap karzit, áiá sharap bedayét.

Pa yakdomiá mehr

⁸ Hechkasay wám shomará per mabit, shomá gón yakdegará tahná mehray wámdár bebét, chéá

* **13:1 13:1** Abéd (cha), bezán gayr cha.

ke harkas ke domiá dósta dárít, bezán Sharyati barjá h dáshtag.

⁹ Parchá ke “zená makan”, “hón makan”, “dozzi makan”, “lálech makan”[†] o á dega hokm gón é habará gwandh geraga bant: “Wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.”[‡]

¹⁰ Hamá ke mehra kant gón hamsáhegá badia nakant. Paméshká mehr kanag Sharyatay sarjamiá dárág ent.

¹¹ Wahdá pajjá h byárét o anchosh bekanét. Nun á sáhat átkag ke bá yad ent shomá cha wábá pá d byáét, chéa ke nun may rakkag cha á wahdá nazzikkter ent ke má awalá bá warmand butén.

¹² Shap, dém pa halásiá ent o róch nazzikk ent. Nun byáét taháriay kár o kerdán yalaha kanén o rozhnay seláhána bandén.

¹³ Byáét ezzatmandén zendé gwázénén, hamá zend ke róchay rozhná íá gwázénaga bit. Wati zendá pa ayyáshi, sharábnóshi, bénangi, béhayái, arh o korh o hasadd magwázénén.

¹⁴ É káráni badalá, Hodá wandén Issá Masihá chó pósháká gwará bekanét o wati gonahkárén tab o sareshday wáhagáni sarjam kanagay randá mabét.

14

Nezórén bá warmand

¹ Nezórén bá warmandá wasshátk bekanét o bezurét o nagisshetagén habaráni sará gón á íá jérhah makanét.

² Yakkéay imán á íá har chizzay waragá kellit, bale domi ke imáni nezór ent, tahná sabzia wárt.

[†] **13:9 13:9** Darraw 20:13-15, 17; Mussáy Wáz 5:17-19, 21. [‡] **13:9 13:9** Mussáy Wáz 19:18.

³ Á ke har chizza wárt, hamá mardomá kamter sarpad mabit ke har chizza nawárt o á ke warákay sará pahréza kant, hamáiy kazáwatá makant ke har waráka wárt, chéá ke Hodáyá á kabul kortag.

⁴ Taw kay ay ke degaréay* hezmatkáray kazáwata kanay o áia éra janay? Á, yá wati jenday wájahay kerrá washnáma bit yá bannám. Bale bezán ke washnáma bit, chéá ke Hodáwanda é wák o twán hast ke áia washnám bekant.

⁵ Kasé yakk róchéá cha dega róchéá páktera zánt o degaréay delá sajjahén róch yakk ant. Harkas wati delay hayáláni sará deljam bebit.

⁶ Á kas ke yakk róchéá hásén róché sarpada bit, pa Hodáwandaygi chosha kant. O á kas ke wárt, pa Hodáwandaygia wárt, parchá ke Hodáay shográ gipt. O á kas ke cha waragá pahréza kant, pa Hodáwandaygi chosha kant o Hodáay shográ gipt.

⁷ Cha má hechkas pa watigi zendag naent o kass pa watigia namerit.

⁸ Agan zendag én pa Hodáwanda zendag én o agan merén pa Hodáwanda merén. Gorhá zendag én yá merén, Hodáwandayg én.

⁹ Masih paméshká mort o padá zendag but ke mordagáni ham Hodáwand bebit o zendagénáni ham.

¹⁰ Nun taw chéá wati brátay kazáwatá kanay? Parchá áia cha wat kamter sarpada bay? Chéá ke jost o porsay róchá má sajjahén Hodáay bárgáhá óstén.

¹¹ Anchosh ke nebisag butag:

“Hodáwanda gwashit: ‘Maná wati zenday sawgend ent,

* 14:4 14:4 Edá “degaréay” máná, Hodá ent.

*har mardom mani démá kóndhána kapit,
har yakké dape wat mane Hodáyá mannit.’ ”†*

¹² Gorhá cha má har yakkéá Hodáyá démá wati hesáb dayagi ent.

¹³ Byáét cha ed o rand yakdomiá éra najanén. Eshiy badalá, shomá mohkamén erádah bekanét ke á dega brátáni ráhá mán gishshénókén seng éra nakanén o ráhá banda nakanén.

¹⁴ Man ke Hodáwandén Issáy randgiré án, mana zánán o maná yakin ent ke hecch warákay jend harám o nápák naent, bale agan kasé chizzéá pa wat nápák bezánt, pa áíá nápák ent.

¹⁵ Agan taw waráké bwaray o cha eshiá tai brát delranj bebit, gorhá bezán cha ed o rand taw mehray ráhá rawagá naay. Gón wati waragá á mardomá tabáh makan ke Masih pa áíá mortag.

¹⁶ Gorhá mardom mókah madayét ke hamá chizzáni bárawá badén habar bekanant ke shomay delá sharr ant.

¹⁷ Chéá ke Hodáyá bádsháhi pa warag o nóshag naent, pa rástáwari o émeni o shádeh ent ke cha Pákén Ruhá rasit.

¹⁸ Harkas ke hamé paymá Masihay hezmatá kant, Hodáyá wassh o razá kant o mardom ham cha áíá razá bant.

¹⁹ Gorhá byáét modám hamá káráni kanagay randá bebén ke dém pa sohl o árámi o yakdomiay rost o rodómá barant.

²⁰ Pa warákéá Hodáyá kára haráb makan. Bell toré sajjahén warák helár o pák ant, bale hamá warákay warag haráb ent ke degaréay thagal waragay sawabsáza bit.

† 14:11 14:11 Eshayá Nabiay Ketáb 45:23.

21 Sharter ent ke taw cha gósht, sharáb‡ yá dega har chizzá pahréz bekanay ke tai brátay thagal waragay sawabsáza bit.

22 É chizzáni sará wati yakíná watig o Hodáay nyámá bedár, taw bezánay o Hodá bezánt. Bahtáwar ent hamá á chizzáni sará watá mayárbára nakant ke áiy delá sharr ant.

23 Bale á ke warákéay sará shakk ent, agan bwárt mayárbár ent, chéá ke gón imáná nawártagi. Harché ke cha imáná mabit, gonáh ent.

15

Degaráni hayálá bedárén

1 Má ke imáná zórmánd én, báýad ent nezórén báwarmandáni kamzórián bardásht bekanén o bass wati jenday wasshiáni randá mabén.

2 Cha má har yakké wati hamsáhegá wassh o razá bekant, tánke áiy rost o rodóm bebit.

3 Chéá ke Masih ham wati jenday wasshiáni padá naat, anchosh ke nebeshtah ent: “*Tai bad o rad kanókáni bad o rad mani sará kaptagant.*”*

4 Har chizz ke pésará nebisag butag, pa may tálimá nebisag butag, tánke cha hamá sabr o delbaddhiá ke Pákén Ketáb mára dayant mára omét berasit.

5 Sabr o delbaddhiay Hodá shomará anchén zendé bebakshát ke Issá Masihay paymá gón yakdomiá hamdel bebét,

‡ 14:21 14:21 Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. * 15:3 15:3 Zabur 69:9.

⁶ tánke shomá pa hamdeli o hamtawári Hodá, bezán may Hodáwandén Issá Masihay Petá satá o saná bekanét.

⁷ Nun pa Hodáay shán o shawkatá, shomá yakdomiá hamá paymá wasshátk bekanét o bezurét ke Masihá shomárá zortag.

Yahudi o darkawmáni omét

⁸ Shomárá gwashán ke pa Hodáay rástiy pësh dáragá, Masih Yahudiáni[†] hezmatkár but ke hamá kawl o wádahán purah o sarjam bekant ke bonpirokán dayag butagatant o

⁹ é paymá darkawm Hodáyá pa áiy rahmá satá o saná bekanant. Anchosh ke nebisag butag:

“Paméshká tará kawmáni kerrá satá kanán o tai námá názénán.” ‡

¹⁰ É ham gwashag butag:

“Oo darkawmán! Gón áiy kawmá hór shádeh kanét.” §

¹¹ Démterá:

*“Oo sajjahén darkawmán! Hodáwandá benázénét. Sajjahén ráj áiy satá o saná bekanant.” **

¹² Eshayá nabi ham gwashit:

“Yassiy risshaga rodit, hamá ke páda kayt o darkawmáni sará bádsháhia kant, áiy sará darkawm ométa bandant.” †

¹³ Ométay Hodá ke shomá áiy sará báwar kortag, shomay delá cha har paymén wasshi o

[†] **15:8 15:8** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sonnat kortagénáni”. [‡] **15:9 15:9** Samwél Káziay Domi Ketáb 22:50; Zabur 18:49. **§ 15:10 15:10** Mussáy Wáz 32:43. ***** **15:11 15:11** Zabur 117:1. [†] **15:12 15:12** Eshayá Nabyay Ketáb 11:1.

émeniá sarréch kanát, tánke gón Pákén Ruhay zórá shomay del cha ométá sarréch bebit.

Pulos pa darkawmán kásedé

¹⁴ Oo mani brátán! Man deljam án ke shomá wat cha sharri o nékiá sarréch ét, har paymén zántá kámel ét o pa yakdomiay tálim dayagá twáná ét.

¹⁵ Bale man shomay sará lahtén chizzay bárawá pa deléri nebeshtah kortag ke padá á chizzán shomay yátá byárán. É hamá rahmat ent ke Hodáyá mani sará kortag,

¹⁶ ke man pa darkawmán Issá Masihay hezmatkaré bebán o Hodáy wasshén mestágay rasénagay hezmatá chó péshwáéá bekanán. É káray maksad esh ent ke darkawm cha Pákén Ruhay barkatá anchén palgártagén hayráté bebant ke Hodáy bárgáhá kabul bebit.

¹⁷ Gorhá man pa Issá Masihaygi, pa Hodáyá wati kortagén hezmatáni sará pahra bandán.

¹⁸ Maná bass hamá káráni bárawá habar kanagay del o jorat hastent ke Masihá cha mani dastá, bezán cha mani habar o kárán kortagant tánke darkawm Hodáyá parmánbardáriá bekanant.

¹⁹ Áiá é kár cha nesháni o mójezaháni wák o kodratá, gón Pákén Ruhay zórá kortagant. Gorhá cha Urshalimá beger tán Ilirikumay damagá‡, man sajjahén ráhá tarr o gard kortag o Masihay wasshén mestág pa sarjami jár jatag.

²⁰ Mani wáhag armán hamé butag ke mestágay járá hamá jágahán bejanán ke ódá Masihay nám

‡ 15:19 15:19 Ilirikum maróchigén rónendi Bálkánay damagé butag.

kassá pésará nageptag o degaráni ér kortagén bonredáni sará chizzé addh makanán.

²¹ Bale hamá dábá ke nebeshtah ent:

“Hamáyán ke áiy hál narasetag, á gendant o hamáyán ke áiy bárawá naeshkotag, á sarpada bant.” §

Pulos dém pa Rumá

²² Paméshká báz randá mani dém dárag butag ke shomay kerrá átk makanán.

²³ Bale nun pa man é hand o damagán kár kanagá jágahé pasht nakaptag o bázén sáléá mani wáhag ham butag ke shomay kerrá byáyán.

²⁴ Paméshká mani delá ent ke wahdé man dém pa Espániáyá rawán, shomará begendán, gón shomá wasshén gend o nendé bekanán o randá shomá maná pa démteray saporá madat bekanét.

²⁵ Bale nun Urshalimá, palgártagénáni hezmat kanagá rawagá án.

²⁶ Chéá ke Makduniah o Akáyahay báwarmandán shawr kort ke pa Urshalimay garib o nézgárén palgártagénán máli komakké ráha dayén.

²⁷ É áyáni wati jenday shawr at. Á pa rásti Yahudiáni wámdár ant, chéá ke wahdé darkawm Yahudiáni ruhi barkatán sharikdár butagant, á wámdár ant ke gón wati máli hastiá Yahudián komakk bekanant.

²⁸ Wahdé man é kár sarjam kort o deljam bután ke é komakk pa áyán sar butag, dém pa Espániáyá rawagay wahdá shomará gendóka kanán o gwazán.

29 Mana zánán ke wahdé shomay kerrá byáyán, gón Masihay sarjamén barkatána káyán.

30 Oo brátán! May Hodáwandén Issá Masihay námá o Pákén Ruhay mehray sawabá cha shomá dazbandia kanán ke Hodáay bárgáhá pa man dwá bekanét o é paymá mani johdán gón bebét.

31 Dwá kanét ke cha Yahudiahay Hodánáparmánáni dastá berakkán o palgártagén mardom hamá máli komakká pa galé bezurant ke man Urshalimá rasénáni,

32 tánke gón Hodáay wáhag o razáyá pa shádeh shomay kerrá byáyán o gón shomay didará maná nókén wák o twáné berasit.

33 Sohl o émeniy Hodá gón shomá sajjahénán gón bát. Ámin.

16

Goddhi drahbát

1 Man shomay kerrá mayshomay gohár Pibiay sepáreshá kanán, ke Kenkriahay shahray kelisáay hezmatkaré,

2 tánke pa Hodáwandaygi, hamá paymá ke palgártagénáni arzesh ent, áiá bezurét o wasshátk bekanét o har komakké ke cha shomá lóthit, pa áiá bekanét, chéá ke áiá bázén mardoméay madatá kortag o mani jenday ham.

3 Priskilah* o Akwiláyá salám sar kanét, ke Issá Masihay hezmatá mani hamkár ant.

* 16:3 16:3 Asligén Yunáni nebeshtámká “Priská” átkag, ke Priskilahay gwandh geptagén nám ent.

⁴ Áyán pa mani rakkénagá wati zend hataray tahá dawr dát. Tahná man na, darkawmáni sajjahén kelisá ham áyáni mennatá gerant.

⁵ Hamé paymá, hamá kelisáay mardomán ham salám berasénét ke Priskilah o Akwiláay lógá pa ebádatá yakjáha bant. Mani dordánagén dóst Epaynéusá salám sar kanét. Á, Ásiáay† damagay awali Masihi báwarmand ent.

⁶ Maryamá ke pa shomaygi bázén zahmaté kasshetag, salám sar kanét.

⁷ Mani syád‡ Andrunikás o Yuniah ke mani hamráhiá bandig atant, áyán ham salám sar kanét. Cha man o pésar Masihay sará imánesh áwortag o kásed áyán sharriá zánant.

⁸ Ampliátusá salám sar kanét. Á pa Hodáwandaygi maná sakk dóst ent.

⁹ Urbánusá ke Masihay hezmatá may hamkár ent, o mani dóstigén sangat Estákisá salám sar kanét.

¹⁰ Apelisá ke Issá Masihay kár o hezmatá modám óshtátag, o hamé paymá Aristubulosay lógay mardomán salám kanét.

¹¹ Mani syád§ Hirudiuná salám sar kanét, Nárkisusay lógay hamá mardomán ke Hodáwanday sará báwarmand ant, salám berasénét.

¹² Bánokén Tripiná o Tripusáyá ke pa Hodáwandá bázén káré kortagesh o anchosh dóstigén Persisá ke Hodáwanday ráhá báz hezmati kortag, salám sar kanét.

¹³ Ruposá ke cha Hodáwanday némagá gechéen

† 16:5 16:5 É ketábay nebisagay wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at. ‡ 16:7 16:7 Yá: hammolki. § 16:11 16:11 Yá: hammolki.

kanag butag o áiy mátá ke pa man ham mátay paymá ent, salám sar kanét.

¹⁴ Asinkritus, Pligun, Hermes, Pátrubás, Hermás o á dega brátán ke gón áyán yakjáh ant, salám berasénét.

¹⁵ Anchosh, Pilulugos, Yuliah, Nirias o áiy gohár o Ulimpás o sajjahén palgártagénán salám sar kanét ke gón áyán yakjáh ant.

¹⁶ Gón pákén chokkagán yakdomiá salám sar kanét. Masihay sajjahén kelisáyani mardom pa shomá salám déma dayant.

¹⁷ Oo brátán! Cha shomá dazbandia kanán, cha hamáyán hazzár bebét ke nátepáki dawra dayant o shomay dar bortagén tálimáni helápá, shomará cha imanay ráhá dara kanant. Cha choshén mardomán watá dur bedárét.

¹⁸ Chéa ke é paymén mardom may Hodáwandén Masihay hezmatá nakanant, á wati lápay golám ant o gón wati narm o charpén zobáná sádagén mardomán rada dayant.

¹⁹ Shomay parmánbardáriay nám o tawár sajjahénáni nyámá sheng butag o man cha shomá wassh án, bale lóthán ke shomá nékiá pajjáh byarét o watá cha badiá dur bedárét.

²⁰ Sohl o émeniy Hodá hamé zuttán Shaytáná shomay pádáni chérá hurt o árta kant. May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá gón bát.

²¹ Mani hamkár Timutáus shomará salám kanagá ent. Mani syád* Lukius, Yásun o Susipáterus ham pa shomá salám déma dayant.

* **16:21 16:21** Yá: hammolki.

22 Mane Tertius, é kágaday káteb†, cha Hodáwanday némagá shomará salám kanagá án.

23 Gáyus ke mani o kelisáay sajjahén mardománi mehmándáriá kanagá ent, shomará salám kanagá ent. É shahray hazánagay kelitdár Erástus o may brát Kwártus shomará saláma kanant.

24 May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá sajjahénán gón bát. Ámin.‡

Satá o saná

25 Nun Hodáyá satá o saná bát, ke cha mani é wasshén mestág o Issá Masihay kolaway járay barkatá, shomay imáná morh o mohkam korta kant. É mestágay ráz karnáni karn chér at,

26 bale anchosh ke nabián péshgói kortagat, nun gón namiránén Hodáy hokm o parmáná páshk butag, tánke sajjahén darkawm imán byáránt o Hodáy parmánbardár bebant.

27 Cha Issá Mashaiy barkatá, yakkén dánáén Hodáy shán o shawkat tán abad barjáh bát. Ámin.

† 16:22 16:22 Káteb hamá mardom ent ke degaráni habar yá ketábán nebeshtaha kant. ‡ 16:24 16:24 Lahtén kwahnén daznebeshtá, band 24 mán naent.

Balóchi Balochi

Balochi, Southern: بلوچی **Balochi (New Testament+)**

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Balochi, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

www.balochimestag.com

www.youtube.com/user/balochifilm

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source files
dated 26 Apr 2025

fe99fc84-11bd-5637-a7f3-a8ffa8c1dea9